

Projekt

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W KUNOWIE**

z dnia 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kunów na rok 2026**

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153), art. 4¹ ust. 1 - 2a, ust. 5 oraz art. 18² pkt 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151), art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939), uchwala się, co następuje:

§ 1. 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kunów na rok 2026.

2. Program, o którym mowa w ust. 1 stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Kunów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Kunowie

Piotr Rakoczy

Załącznik do uchwały nr
Rady Miejskiej w Kunowie
z dnia.....2025 r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kunów na rok 2026

I. Wprowadzenie

§ 1. 1. Zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1986 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151) samorząd gminy realizuje zadania w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych”. Natomiast zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939) do zadań własnych gminy należy przeciwdziałanie narkomanii. Zgodnie z ustawą z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 2469 oraz 2024 r. poz. 1897) oba te programy stanowią jeden „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii” i są również odpowiedzią na zadania określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021- 2025, którego okres ma zostać wydłużony do końca 2026 r., zgodnie z projektem rozporządzenia Rady Ministrów (RD244).

2. Elementem gminnego programu są zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.

§ 2. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii stanowi odpowiedź na zapisy ustaw, w oparciu o diagnozę społeczną, sporządzoną dla Gminy Kunów, która określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z używania alkoholu, narkotyków oraz uzależnień behawioralnych. Obecny dokument wskazuje równocześnie nowe kierunki działań w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w Gminie Kunów. W trakcie opracowywania programu kluczową kwestią było racjonalne określenie zadań i zdefiniowanie adekwatnych wskaźników ich realizacji, które pozwolą w sposób przejrzysty uwidocznić efekty wdrażania programu i będą możliwe do osiągnięcia.

Program tworzony jest przy współpracy z Gminną Komisją Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kunowie. Adresatami programu są mieszkańcy gminy Kunów, w tym między innymi osoby uzależnione i zagrożone patologiami społecznymi wraz ze swoimi rodzinami, jednostki zajmujące się pracą z rodzinami dysfunkcyjnymi, w których występują problemy związane z uzależnieniami. Wszyscy, którym zależy na promowaniu zdrowego stylu życia, wolnego od nałogów oraz na szerzeniu idei trzeźwości w środowisku lokalnym, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

II. Cele i zadania Programu:

§ 3. 1. Celem głównym Programu Profilaktycznego jest ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, wyrobów tytoniowych oraz zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków, uzależnień behawioralnych i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.

2. Cele Programu będą realizowane z uwzględnieniem konieczności zapewnienia dostępności, zgodnie z koncepcją projektowania uniwersalnego, określoną w art. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych oraz potrzebami osób z różnymi niepełnosprawnościami.

§ 4. Cel główny, o którym mowa w § 3, realizowany będzie w obszarach:

- 1) profilaktyki uniwersalnej – adresowanej do wszystkich mieszkańców Gminy Kunów bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychoaktywnych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych;
- 2) profilaktyki selektywnej – adresowanej do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych. Działania z tego poziomu profilaktyki są podejmowane ze względu na sam fakt przynależności do danej grupy. Profilaktyka selektywna jest działaniem uprzedzającym, a nie naprawczym;
- 3) profilaktyki wskazującej – adresowanej do grup lub osób, które wykazują wczesne symptomy problemów związanych z używaniem alkoholu, substancji psychotropowych, uzależnień behawioralnych, ale jeszcze nie spełniają kryteriów diagnostycznych uzależnienia, a także wskazują na symptomy innych zaburzeń zachowania lub problemów psychicznych.

§ 5. Celami szczegółowymi programu są:

- 1) rozpoznawanie problemów na terenie gminy oraz potrzeb lokalnego środowiska w zakresie pomocy w ich rozwiązywaniu;
- 2) opracowanie lokalnej diagnozy problemów społecznych;
- 3) zapobieganie powstawaniu nowych problemów poprzez:
 - a) poszerzanie oferty realizowanych programów, w tym programów rekomendowanych przez Krajowe Centrum Profilaktyki Uzależnień z zakresu problematyki alkoholowej, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych (w szczególności e-uzależnień w ramach profilaktyki uzależnień uniwersalnej, selektywnej i wskazującej), o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia;
 - b) poszerzanie wiedzy społeczności lokalnej ukierunkowanej na zwrócenie uwagi na problem używania alkoholu, narkotyków, wyrobów tytoniowych, uzależnień behawioralnych przez dzieci i młodzież, o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia;
 - c) promowanie i współfinansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych, zawierających programy profilaktyczno- edukacyjne ukierunkowane na problemy alkoholowe, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych w ramach poszerzania i podnoszenia jakości oferty opiekuńczo- wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, o których mowa w NPZ;
 - d) poszerzanie wiedzy i umiejętności rodziców w zakresie ich kompetencji wychowawczych w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci, o których mowa w Narodowym Programie Zdrowia;
 - e) poszerzanie wiedzy osób zajmujących się działaniami profilaktycznymi na temat szkodliwości alkoholu, narkotyków, wyrobów tytoniowych, uzależnień behawioralnych obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa, w ramach edukacji kadr, o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia;
 - f) poszerzanie doskonalenia kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą dot. wczesnego rozpoznawania zagrożenia używania środków odurzających, substancji psychotropowych, wyrobów tytoniowych, środków zastępczych, NSP, uzależnień behawioralnych i podejmowanie interwencji profilaktycznej, w ramach edukacji kadr, o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia;
- 4) zmniejszenie rozmiarów problemów, które aktualnie występują tj.:

- a) stwarzanie warunków do prawidłowego funkcjonowania dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym, dotkniętych przemocą domową, uzależnieniami behawioralnymi oraz wyrównywanie ich szans;
 - b) zwiększanie kompetencji osób pomagających dzieciom i pracujących z rodzinami dotkniętymi problemem uzależnień, w ramach edukacji kadr, o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia;
 - c) poprawa funkcjonowania dorosłych członków rodzin osób uzależnionych oraz pijących szkodliwie i ryzykownie;
- 5) zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z istniejącymi problemami poprzez:
- a) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej i psychologicznej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, osób współuzależnionych oraz osób uwikłanych w przemoc, o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia;
 - b) poszerzanie wiedzy na temat szkód zdrowotnych wynikających z picia szkodliwego oraz uzależnienia od alkoholu, narkotyków, wyrobów tytoniowych, w tym wspieranie instytucji zajmujących się problematyką uzależnień;
 - c) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej, psychologicznej dla dzieci z FASD (alkoholowy zespół płodowy) oraz ich opiekunów, o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia;
 - d) dofinansowanie zakupu nagród, materiałów edukacyjno- informacyjnych, gadżetów profilaktycznych, artykułów biurowych i spożywczych, niezbędnych do realizacji działań związanych z problemem uzależnień, profilaktyką oraz promocją zdrowia np. podczas organizowanych konkursów, turniejów, szkoleń, zajęć opiekuńczo – wychowawczych i profilaktycznych, w ramach profilaktyki uzależnień (uniwersalnej, selektywnej i wskazującej), o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia;
 - e) inicjowanie i wspieranie lokalnych, nowatorskich programów profilaktycznych z zakresu problematyki alkoholowej, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych w ramach poszerzania i udoskonalania oferty realizacji programów profilaktycznych, o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia;
 - f) finansowanie wypoczynku letniego oraz zimowego połączonego z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży w zakresie organizacji różnych form zagospodarowania czasu wolnego, promującego zdrowy i aktywny styl życia w ramach profilaktyki uzależnień (uniwersalnej, selektywnej i wskazującej), o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia;
- 6) edukacja publiczna w zakresie:
- a) prowadzenia działań edukacyjnych, w tym kampanii społecznych adresowanych do różnych grup docelowych nt. zagrożeń wynikających z używania alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, NSP (nowych substancji psychotropowych), upowszechnianie, udoskonalanie poszerzanie oferty programów w zakresie ryzyka palenia wyrobów tytoniowych, uzależnień behawioralnych w ramach edukacji zdrowotnej, o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia;
 - b) informowania o konsekwencjach nadużywania alkoholu, narkotyków oraz uzależnień behawioralnych;
 - c) promocji zdrowego stylu życia, trzeźwości i abstynencji;
 - d) prowadzenia poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii, uzależnień behawioralnych.

§ 6. Warunkiem niezbędnym do osiągnięcia celów Programu, jest realizacja następujących zadań:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz uzależnień behawioralnych poprzez prowadzenie Punktu Konsultacyjnego, zakupu materiałów i wyposażenia do Punktu Konsultacyjnego, kierowanie osób na badania w przedmiocie uzależnienia, kierowanie osób do sądu na przymusowe leczenie, udzielanie pomocy i konsultacji psychologicznej;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, narkomanii oraz uzależnienia behawioralne pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą poprzez programy i kampanie edukacyjne;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnień behawioralnych, w szczególności dla dzieci i młodzieży poprzez festyny, konkursy i turnieje;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii, uzależnień behawioralnych poprzez finansowanie ofert i wniosków o dofinansowanie poprzez dotacje celowe na organizację imprez o charakterze edukacyjno- sportowym, wspieranie klubów abstynenckich, o których mowa w Narodowym Programie Zdrowia;
- 5) zwiększanie skuteczności w przestrzeganiu prawa w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych, zgodnie z założeniami NPZ, poprzez kontrolę punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz szkolenia dla sprzedawców napojów alkoholowych;
- 6) szkolenie członków Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz innych osób wraz z kosztami dojazdu na szkolenia, o których mowa w Narodowym Programie Zdrowia.

III. Realizatorzy i współrealizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

§ 7. 1. Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kunowie.

2. Zadania Programu będą współrealizowane przez następujące podmioty:

- 1) Gminne Centrum Kultury w Kunowie w zakresie wskazanym w § 5 pkt 3 lit. b,c, pkt 5 lit. e, pkt 6 lit. c;
- 2) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „VITAMED” w Kunowie w zakresie wskazanym w § 5 pkt 5 lit. b, pkt 6 lit. c;
- 3) Komisarjat Policji w Kunowie w zakresie wskazanym w § 5 pkt 6 lit. b, d;
- 4) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kunowie w zakresie wskazanym w § 5 pkt 4 lit. a, b, c, pkt 6 lit.c;
- 5) Miejsko-Gminną Bibliotekę Publiczną w Kunowie w zakresie wskazanym w § 5 pkt 5 lit. e, pkt 6 lit. a;
- 6) placówki oświatowe posiadające siedzibę na terenie gminy Kunów w zakresie wskazanym w § 5 pkt 3 lit. d, e, f, pkt 5 lit. e, pkt 6 lit. c.

3. Określone zadania mogą być realizowane we współpracy z podmiotami niezaliczonymi do sektora finansów publicznych tj. organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami zewnętrznymi, którym zleca się realizację zadań.

IV. Środki na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

§ 8. 1. Środki finansowe na realizację Gminnego Programu, pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wnoszonych przez prowadzące tę sprzedaż podmioty gospodarcze. Wysokość tych środków jest corocznie określana w uchwale budżetowej Gminy Kunów.

2. Środki pochodzące z opłat "małpek", o których mowa w art. 9² ust. 11 przeznacza się na działania mające na celu realizację lokalnej międzyresortowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu. W tym celu ustanawia się koordynatora tych zadań, którym jest Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kunowie.

§ 9. Ustala się następujące zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

1) za udział w jednym posiedzeniu Komisji przysługuje wynagrodzenie:

- a) przewodniczącemu Komisji w wysokości 250,00 zł brutto,
- b) zastępcy przewodniczącego w wysokości 230,00 zł brutto,
- c) pozostałym członkom Komisji w wysokości 210,00 zł brutto,
- d) sekretarz Komisji za obsługę biurową otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 700,00 zł brutto, płatne raz w miesiącu;

2) wynagrodzenie dla osób wskazanych w pkt 1 lit. a, b, c naliczane i wypłacane jest na podstawie listy obecności.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Kunowie

Piotr Rakoczy

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939) realizacja zadań o których mowa w ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi jest prowadzona w postaci uchwalonego przez radę gminy programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Elementem gminnego programu mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym. Gminny program sporządza się na okres nie dłuższy niż 4 lata.

Dotychczasowy program uchwalony był na lata 2022-2025. W związku z projektem rozporządzenia dotyczącym Narodowego Programu Zdrowia (NPZ) na lata 2021 - 2025, zakładającym przedłużenie jego obowiązywania do końca 2026 roku, uzasadnione i celowe jest podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kunów na rok 2026.

Przyjęcie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii nie jest stanowieniem aktu prawa miejscowego, czyli źródła prawa powszechnie obowiązującego, wykonawczego do ustawy i wiążącego na zewnątrz, lecz aktu wewnętrznego (wyrok WSA w Łodzi z dnia 29 maja 2024 r., sygn. akt III SA/Łd 105/24, wyrok WSA w Łodzi z dnia 17 kwietnia 2025 r., sygn. akt III SA/Łd 131/25).

Mając powyższe na uwadze należało podjąć niniejszą uchwałę.

Opracował:

Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania

Problemów Alkoholowych